

Nohy vodních ptáků

Biologická olympiáda, 44. ročník

Jméno: **Daniel Andrle**

Třída: 7.B

Škola: ZŠ a MŠ Školní
Školní 1544/5, Děčín VI – Želenice

Školní rok: 2009/2010

Kategorie: D

Úkoly:

1. Vytvoř kartotéku nejméně 8 různých přizpůsobení dolních končetin ptáků u vodních a mokřadních druhů.
2. Zjisti hlavní rozdíly mezi utvářením dolních končetin u druhů, které plavou na vodní hladině, a druhů, které se pouze brodí v mělké vodě a na vodní hladině nemohou plavat.
3. Zjisti zařazení těchto druhů v systému ptáků.

Pomůcky:

Atlasy ptáků, počítač, tiskárna

Postup:

1. Našel jsem v literatuře druhy vodních ptáků, vyskytující se na našem území.
2. Srovnal jsem utváření dolních končetin u vyhledaných ptáků. Popsal jsem rozdíly.
3. Obrázky dolních končetin jednotlivých druhů jsem zaznamenal na samostatné listy.

Veslonozí (př. Terej modronohý)

- mezi prsty plovací blána
- šupinatá kůže
- charakteristicky uzpůsobené nohy k veslování

Brodiví (př. Volavka popelavá)

- kožní lemy na prstech
- dlouhé úzké prsty (pro zabránění zaboření do bahna)
- dlouhé nohy (pro zabránění styku peří s vodou)
- šupinatá kůže

Potápky (př. Potápka roháč)

- prsty s kožními lemy
- šupinatá kůže
- krátké nohy

Plameňáci (př. Plameňák růžový)

- výrazně dlouhé tenké nohy
- mezi krátkými prsty plovací blána
- šupinatá kůže

Vrubozobí (př. Husa velká)

- šupinatá kůže
- krátké nohy posunuté vzad
- všechny prsty mimo zadního spojené plovací blánou pro „veslování“

Bahňáci (př. Bekasína otavní)

- středně dlouhé nohy se šupinatou kůží
- prsty nespojené plovací blánou

Alky (př. Papuchalk růžkatý)

- krátké nohy přizpůsobené k plavání
- mezi krátkými prsty je plovací blána
- na nohách jsou krátké „kalhotky“ z peří

Srostloprstí (př. Ledňáček říční)

- krátké nevýrazné nohy
- dva přední prsty jsou srostlé pro dokonalé uchycení na větev

Závěr:

Nejzásadnější rozdíl mezi nohou vodního a mokřadního ptáka je že, jestliže určitý druh žije u vody (jezera, řeky, rybníky, atd.) v průběhu evoluce se mu vyvinula kožní blána mezi prsty pro lepší plavání-plovací blána. Naopak druh, který v blízkosti mělké vody, bažin či mokřadů, vyvinuly se mu kožní lemy na prstech, které zabraňují zaboření do bláta v mokřadech. Mokřadní pták má také delší nohy, protože není v přímém styku s vodou. Vodní pták má nohy krátké, díky čemu může volně plavat. (Což potvrzuje Darwinovu teorii o vzniku a vývoji druhů.)